

ÅRSMELDING FOR FOLKEHØGSKOLERÅDET 2020

1. Sammensetning av Folkehøgskolerådet

Leder: Gunnar Birkeland, Noregs Kristelege Folkehøgskolelag (NKF)
Nestleder: Live Hokstad, Folkehøgskoleforbundet (FHF)

Kjell Konstali, Informasjonskontoret for Kristen Folkehøgskole (IKF), til november 2020; Kjersti Versto Roheim (IKF), fra november 2020, Morten Eikenes, Informasjonskontoret for Folkehøgskolen (IF); Hege Norø, IKF; Einar Opsvik, FHF, fra januar 2020.

Christian Tynning Bjørnø, daglig leder/sekretær, til 31. desember 2020.

2. Underutvalg

- a) Internasjonalt utvalg
- b) Økonomiutvalg

3. Møtevirksomhet

Folkehøgskolerådet har i 2020 hatt 12 rådsmøter, hvorav 7 digitale.

4. Rundskriv til skolene

Folkehøgskolerådet har sendt ut 26 rundskriv i 2020. På grunn av koronapandemien som kom til Norge i mars, oppstod et økt behov for informasjon til skolene. Derav et vesentlig større volum på rundskriv i 2020 i forhold til året før (18). Rundskrivene er lagt ut på Folkehøgskolerådets hjemmeside, www.folkehogskoleradet.no.

5. Saker i 2020

5.1. Rektormøtet 2019

Rektormøtet 2020 ble gjennomført på Klækken Hotell i Hønefoss i uke 3. Det overordnede temaet for møtet var "Demokrati, ytringsfrihet og radikaliserings".

5.1 Overførte midler fra skolene

Ordningen fra 2006 om overføring av midler fra skolene til Folkehøgskolerådet, som igjen fordeler midlene til pedagogisk utviklingsarbeid, reisestipend, elevutveksling, vikar for tillitsvalgt og ressurs til sentralt tillitsvalgt, er videreført i 2020. Alle skolene er med i ordningen. Til sammen overførte skolene kr 6.099.223 i 2020.

5.2 PU-midler

5.2.1 Tildeling av PU-midler for 2020

a) Organisasjonene og skolene	Kr 2.785.000
b) Bærekraftprosjektet og internasjonalt arbeid	Kr 200.000
Sum	Kr 2.985.000

5.3 Vikar for tillitsvalgt

Folkehøgskolerådet har i 2020 hatt til disposisjon kr 2.100.000 og betalt ut kr 1.565.532 til vikar for tillitsvalgt. Kr 534.468 er overført til bruk i 2021.

5.4 Oppholdspenger for 2021/2022

Økonomiutvalget har vurdert prisutviklingen i samfunnet siste året knyttet til utgifter for kost og losji. Konsumprisindeksen har økt med 1,34 % fra 15. juli 2019 til 15. juli 2020. Økning i lønnskostnader for undervisningssektoren fra 2. kvartal 2019 til 2. kvartal 2020 var 3,43 %. På denne bakgrunn vurderes det som forsvarlig å øke prisene med 2,07 % for skoleåret 2021/22.

Oversikt over gjennomsnittspriser er sendt skolene i rundskriv 18/20.

5.5 Kopinor

For 2020 har Folkehøgskolerådet, på vegne av folkehøgskolene, prolongert tidligere inngåtte avtale om fotokopiering og lignende av opphavsrettslig beskyttet materiale i folkehøgskoler. Skolenes andel er beregnet på bakgrunn av godkjent elevtall 1. oktober foregående år.

5.6 Kontakt med Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet

Folkehøgskolerådet har en utstrakt og god kontakt med embetsverk og byråkrati i departementet og direktoratet. I 2020 har kontakten særlig vært sentrert rundt koronapandemien og betingelser for godkjenning av skoleåret 2019/20, samt oppstart og gjennomføring av skoleåret 2020/21. I tillegg har vi også i år hatt god dialog rundt statsbudsjettet.

5.7 Møter med politikere på Storting og i de politiske partiene

Folkehøgskolerådet har i 2020 hatt flere møter, formelle og uformelle, med politikere på Stortinget og i partiapparatene for å fremme folkehøgskolenes saker. Møtene har i hovedsak vært digitale, med bakgrunn i koronapandemien. Spesielt har det vært fokus på statsbudsjett, overgangsordning til nye vilkår for skolenes anledning til å gjennomføre kortere kurs, finansiering av etter- og videreutdanningstilbud for ansatte, samt behov for ekstra elevplasser til eksisterende skoler.

5.8 Statsbudsjettet for 2021

Regjeringens opprinnelige forslag på kapittel 253 innebar et samlet tilskudd til folkehøgskolene på over 993 MNOK (kr 993.308.000).

Prosentoppgangen skyldes en kostnadsjustering på 3,2 %, i tillegg til midler til ordinær drift av folkehøgskoler på Sjøholt og Stord, samt planleggingsmidler til Sjunkehatten.

5.10 Økonomi

5.10.1 Tilskuddsmodell og innretning av tilskuddet

I statsbudsjettet for 2020 var det foretatt en reell kostnadsjustering av tilskuddet til folkehøgskolene med 2,7 %. På bakgrunn av tildelte midler, foreslo Folkehøgskolerådet en innretning av tilskuddet og tilrådingen ble tilnærmet fulgt.

5.10.2 Økonomianalyse

Folkehøgskolerådet har bistått flere skoler ved gjennomgang av skolenes økonomi. Det er gjennomført en økonomianalyse for 2019 som er gjort kjent for skolene. Det vil også bli gjennomført en tilsvarende analyse for 2020.

5.10.3 Husleietilskudd

Folkehøgskolerådet har mottatt og behandlet søknader om tilskudd til utførte nybygg og storvøllinger fram til 1. september og godkjent nye prosjekter for støtte i 2021.

Folkehøgskolerådet har også avgitt innstilling på fordeling av husleietilskuddet for 2021 til Utdanningsdirektoratet. Rådet anbefalte at det ble betalt ut kr 69.232.023 som husleietilskudd i 2021. Kr 52.820.991 av disse med en rentefot på 3,1 % på bakgrunn av godkjent husleiegrunnlag og kr 16.411.032 på bakgrunn av godkjent internatkapasitet.

5.11 Økonomiutvalget

Økonomiutvalgets medlemmer oppnevnes av folkehøgskoleorganisasjonene for å arbeide med økonomiske saker på vegne av Folkehøgskolerådet.

Økonomiutvalget har hatt disse medlemmene:

Johan Smit, leder
Dag Folkvord, FHF – møtesekretær
Geir Byberg, NKF
Marit Haugom, FHF
Signe Rosland Jensen, NKF

Utvalget har hatt 3 ordinære møter der det er drøftet 41 saker, 4 møter som omhandlet korona, 3 møter for gruppen som jobbet med dobbelttelling og 2 møter for gruppen som jobbet med stipendiatorordningen. I tillegg har vi hatt kortere møter som har omhandlet nye forskrifter angående kortkurs.

De viktigste sakene i Økonomiutvalget har i 2020 vært:

- Statsbudsjettet - tilskudd til folkehøgskolene i 2020 og 2021.
- ØU har kartlagt lønnsituasjonen/lønnsutviklingen for ulike stillinger ved alle folkehøgskolene.
- Økonomianalysen viser at kostnadene pr elev på liten og mellomstor skole var ca 7 % høyere enn på en stor skole. Kostnadene var 5,7 % høyere i 2019 enn i 2018. Skolene bruker mindre pr elev på lønn til pedagogisk personale, de tre stillingene, vedlikehold og energi enn det de får i basis-tilskudd og elevavhengig tilskudd.
- Oppholdspenger/Kostpenger for 2021-22 er foreslått økt med 2,07 % fra 2020-21. Konsumprisøkningen var på 1,34 % og lønnskostnadene 3,43 %.
Gjennomsnittsskolen tar kr 77. 639,- for kost og losji på dobbeltrom og kr 2.489 i innmeldingspenger.
Gjennomsnittskostnad på folkehøgskolene er kr 123.925, hvilket tilsvarer en økning på 2,54 %.

Økonomiutvalget har vurdert prisutviklingen i samfunnet siste året knyttet til utgifter for kost og losji. Vi ber imidlertid skoler som ligger over gjennomsnittet om å vurdere en begrenset økning, samme pris som i fjor eller en eventuell reduksjon i pris.

- Fastsatt rentesats er på 3,1 % til bruk ved utregning av husleietilskudd i 2021. Kr 69.232.023 ble fordelt som husleietilskudd, kr 52.820.991 av disse med en rentefot på 3,1 % på bakgrunn av godkjent husleiegrunnlag og kr 16.411.032 på bakgrunn av godkjent internatkapasitet.
- ØU har utarbeidet et rundskriv til skolene der vi informerer om forståelsen av hva stipend innebærer. En har prøvd å dra opp grensene mellom stipend og lønn og hvilke kriterier som skiller stipendiat fra ansatt.
- ØU har gått grundig gjennom høringen til ny forskrift og påpekt de sidene vi mener er viktige å være oppmerksom på. Spesielt det nye kravet om avdelingsregnskap for all virksomhet utenom skoledrift vil være krevende for skolene.
- ØU har i 2020 hatt stort fokus på Korona. Det er foretatt kartlegging av skolenes utgifter i forbindelse med refusjon av skolepenger, forsikring for avbrutt studietur og avkortning ved permittering.

Folkehøgskolene fikk i denne anledning 65 millioner kroner i ekstrabevilgning.

5.12 Nye folkehøgskoler

Det er ikke startet opp nye folkehøgskoler i 2020.

Det er i statsbudsjett for 2021 lagt inn midler til oppstart av 2 skoler:

- Sjøholt folkehøgskole
- Stord Folkehøgskule

5.13 Fondet for folkehøgskolen

Folkehøgskolerådet utgjør styret for Fondet for folkehøgskolen. Se egen årsmelding, vedlegg 1.

6. Internasjonalt arbeid i folkehøgskolen

Internasjonalt utvalg er oppnevnt av Folkehøgskolerådet for å arbeide med internasjonale saker på vegne av Rådet. Se egen årsmelding fra arbeidet i Internasjonalt utvalg, vedlegg 2.

7. Nordisk folkehøgskoleråd (NFR)

Norge er representert i Nordisk Folkehøgskoleråd ved Gunnar Birkeland, Live Hokstad og Christian Tynning Bjørnø. I perioden september 2019 til september 2021 har Norge lederansvaret i Nordisk Folkehøgskoleråd. Gunnar Birkeland og Live Hokstad deler på ledervervet (ett år hver), Christian Tynning Bjørnø og Brita Phuthu har delt på sekretariatarbeid knyttet til lederansvaret.

8. Arendalsuka 2020

Arendalsuka 2020 ble avlyst pga koronapandemien. Folkehøgskolerådet planlegger for deltakelse i den form det inviteres til i 2021.

9. Folkehøgskoleordbok

Folkehøgskolerådet oppdaterer sin nettbaserte ordbok, «Folkehøgskolen fra A til Å», til bruk for folkehøgskoleansatte og andre interesserte. www.folkehogskole.no/fhsr/

10. Internettadresser

Folkehøgskolerådet: www.folkehogskoleradet.no

Oslo 09.06. 2020

Gunnar Birkeland /s/
Leder

Anne Tingelstad Wøien /s/
Daglig leder/sekretær

Vedlegg:

- Fondet for folkehøgskolen – Årsmelding 2020
- Internasjonalt utvalg – Årsmelding 2020

Vedlegg 1

FONDET FOR FOLKEHØGSKOLEN ÅRSMELDING 2020

1. Styret for Fondet for folkehøgskolen har bestått av:

Leder: Gunnar Birkeland, Noregs Kristelige Folkehøgskolelag (NKF)
Nestleder: Live Hokstad, Folkehøgskoleforbundet (FHF)

Styremedlemmer:

Kjell Konstali, Informasjonskontoret for kristen folkehøgskole (IKF) til november 2020

Kjersti Versto Roheim (IKF) fra november 2020

Hege Norøym (IKF)

Morten Eikenes, Informasjonskontoret for folkehøgskolen (IF)

Einar Opsvik (FHF)

2. Møtevirksomhet

Styret for Fondet for folkehøgskolen har ikke hatt møte i 2020.

3. Tildeling av midler i 2020

Det ble ikke tildelt midler i 2020.

4. Fondskapital

Fondskapital 01.01.20	1.024.070
Renteinntekter bank 31.12.20	411
<u>Innestående bank 31.12.20</u>	<u>1.024.481</u>
<u>Tildelt Folkehøgskoleforbundet 2015 (ikke utbetalt)</u>	<u>20.000</u>
<u>Disponibel fondskapital 31.12.20</u>	<u>1.004.481</u>

Oslo, 09.06.2021

Gunnar Birkeland/s/
Leder Folkehøgskolerådet

Anne Tingelstad Wøien/s/
Daglig leder Folkehøgskolerådet

Vedlegg 2

ÅRSMELDING FOR INTERNASJONALT UTVALG (IU) FOR 2020

Innledning

IU er et rådgivende og tilretteleggende organ under FHSR. Utvalget arbeider, gjennom pedagogisk utviklingsarbeid, samt informasjons- og opplysningsarbeid for at folkehøgskolene skal bidra til å skape en bærekraftig utvikling og mer rettferdig verden. IUs visjon er at folkehøgskolene skal bidra til å danne bevisste og aktive globale medborgere.

2020 ble et utfordrende år pga. koronapandemien, samtidig var det et år med høy aktivitet. IU har primært jobbet med Globalvettreglene (GVR) – først en kampanje i uke 1-9, hvor 9 ulike personer bidro med tekster til de 9 Globalvettreglene (se lenke lenger nede). Deretter utvikling av undervisningsopplegg og lærerveileder til GVR (støttet av den norske UNESCO-kommisjonen). IU samarbeidet med organisasjonene Changemaker (NO) og Crossing Borders (DK), og arrangerte flere seminarer for folkehøgskoleansatte for å bidra i utviklingsprosessen. En lærerveileder og 10 undervisningsopplegg ble lansert 15. desember og er tilgjengelig på IU sine nettsider: www.folkehogskoleradet.no/iu-globalvettreglene.

Det ble avholdt fem møter i IU, alle digitale.

Kurs og seminarer:

- Webinar 2. juni:
 - Del 1: Erfaringer fra korona-nedstengningen, i samarbeid med NFK og FHF (40 deltakere).
 - Del 2: Erfaringsdeling mellom lærere på solidaritet/globalt fokus-linjer (25 deltakere).
- Webinar 12. august om institusjonalisert rasisme, i samarbeid med NFK og FHF (20 deltakere).
- Tre regionale seminarer om prosjektet Globalvettreglene og undervisningsopplegg:
 - Seminar 3. november (Oslo) – 10 deltakere
 - Webinar 10. november (skulle vært i Bergen, men ble digitalt) – 12 deltakere
 - Webinar 20. november – 10 deltakere.
- Lansering av undervisningsopplegg og lærerveileder til Globalvettreglene 15. desember.

Media:

- Fast IU-spalte i de to bladene Steg og Folkehøgskolen, i tillegg til nyhetssaker på nettsiden til IU.
- Administrere og legge ut saker på IUs Facebook-side (vel 80 medlemmer).

Medlemmer i IU:

Jakob Steenberg Thompson, Sund FHS.
Åse Schytte, Åsane FHS.
Ato Owusu-Addo, Ålesund FHS.
Marita Bjerga, Sagavoll FHS (til 1. juni).
Kristin Glad, Rønningen FHS (fra 1. juni).

Vara:

Janne Foss, Follo FHS.
Kristin Glad, Rønningen FHS (til 1. juni).
Bernt Egil Alstadsæter,
Folkehøgskolen Nord-Norge (fra 1. oktober).

Internasjonal rådgiver (leder av IU):

Brita Phuthi

Nettverk:

- IU er aktivt medlem i nettverket for bærekraftig utvikling i NVL. Nettverket arrangerte tre webinarer i 2020, hvorav ett hadde hovedfokus på folkehøgskolepedagogikk: «Demokratisk dannelse for en bærekraftig framtid»: <https://nvl.org/content/webinarserie-voksnes-laering-og-baerekraftig-utvikling-del-2-av-3>
 - NVL-nettverksgruppen var også aktivt med i planleggingen av NVL-konferansen 22. september med temaet: Et grønt, konkurransedyktig og bærekraftig Norden: <https://nvl.org/motesplatter/netv%C3%A6rks-konferanse-om-voksnes-l%C3%A6ring>
 - Nordisk Folkehøgskoleråd (NFR). Norge leder NFR frem til september 2021. Møte i Stockholm i januar og digitalt møte i september. Internasjonal rådgiver ledet planleggingsgruppen for vårkonferansen i april 2020. Konferansen ble utsatt til 2021, som følge av koronapandemien.
-

Ressursgruppa for oppfølginga av folkehøgskolenes Bærekraftvedtak (ROB)

Medlemmer i 2020:

Brita Phuthi (FHSR) - leder.

Øyvind Krabberød (IF/FHF).

Gunnar Birkeland (NKF/FHSR) til 1. august.

Morten Røsås (NKF) fra 1. august.

Ressursgruppen er oppnevnt av de fem folkehøgskoleorganisasjonene (FHSR, FHF, NKF, IKF og IF). Gruppen har hatt møter en gang i måneden, med unntak av juli-måned.

Aktiviteter:

Hovedaktivitetene våren og tidlig høst 2020 var å få på plass en folkehøgskoletilpasset klima- og miljørapport, i samarbeid med Stiftelsen Miljøfyrtårn og Vestlandsforskning. Det ble også opprettet en nettside for Bærekraftvedtaket, samt spilt inn 5 veiledningsvideoer, ett om vedtaket og en video til hvert av de fire målene i vedtaket. Under følger en oversikt over andre gjennomførte aktiviteter:

- Rektormøtet i januar: Presenterte Bærekraftvedtaket for alle rektorene.
- Selvevalueringskurs 5.-6. februar, fokus på bærekraft, i samarbeid med NKF og FHF (40 deltakere)
- Personalmøte om skolens bærekraftsatsing: Lundheim folkehøgskole og Oslofjord folkehøgskole.
- Webinar om utfylling av klima- og miljørapporter for 2019 (35 deltakere)
- Webinar om resultatene for klima- og miljørapportene for 2019 (35 deltakere).
- Artikler knyttet til Bærekraftvedtaket i magasinene Steg og Folkehøgskolen.
- Bistått daglige ledere på Folkehøgskolekontoret med å utarbeide bærekraftplan for 2020.
- Skrevet høringsinnspill til regjeringens nasjonale handlingsplan for FNs bærekraftsmål.
- Kronikk i Vårt Land, skrevet sammen med Vestlandsforskning:
<https://www.vl.no/meninger/verdidebatt/2020/07/20/aret-da-folkehogskolene-valgte-baerekraft/>

Emneknaggen #fhsforbærekraftsmålene brukes aktivt av flere folkehøgskoler når de fronter aktiviteter og tiltak knyttet til bærekraft. Rundt 15 rektorer ble med på kampanjen, som ble startet høsten 2019, der emneknaggen benyttet.

Oslo, 09.06.2021

Brita Phuti/s/
Internasjonal rådgiver i Folkehøgskolerådet

Anne Tingelstad Wøien/s/
Daglig leder Folkehøgskolerådet